

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

Zhodnocení relevantnosti aplikace převodních cen

Lenka Pašková

© 2015 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Zhodnocení relevantnosti aplikace převodních cen" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Lukášovi Moravcovi, Ph. D. za vedení práce, výstižné komentáře k provedení a doporučení vhodné literatury.

Zhodnocení relevantnosti aplikace převodních cen

Transfer Prices Application Relevance Evaluation

Souhrn

Cílem práce je v návaznosti na studium publikované literatury a vybraných informačních zdrojů zhodnotit praktickou použitelnost – aplikaci metod stanovení převodních cen v České republice. Dále pak popsat případné problémy při stanovování převodních cen a na konkrétním případě demonstrovat výběr vhodné metody stanovení převodní ceny.

Summary

The aim of this work is in relation to the study of published literature and selected information sources to evaluate the practical applicability and application of transfer pricing methods in the Czech Republic. Then describe potential problems in setting transfer prices and finally on the case to demonstrate the selection of the appropriate transfer pricing methodology.

Klíčová slova: Transferové ceny, spojené osoby, nezávislé podniky, OECD, princip tržního odstupu.

Keywords: Transfer pricing, related persons, independents companies, OECD, arm's length principle.

OBSAH

Seznam tabulek	9
Seznam vzorců	9
1 ÚVOD.....	10
2 CÍL PRÁCE A METODIKA	11
3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	12
3.1 Základní pojmy	12
Převodní transferová cena.....	12
Cena obvyklá	12
Spojené osoby	12
Nezávislé podniky.....	12
Princip tržního odstupu	12
3.2 OECD	13
3.3 Směrnice OECD.....	13
3.4 Transferové ceny v českém právu.....	15
Pokyn D – 332	17
Pokyn D – 333	17
Pokyn D - 334.....	17
3.5 Dokumentace k transferovým cenám.....	18
3.6 Metody stanovení transferové ceny	19
3.6.1 Tradiční transakční metody	19
Metoda nezávislé srovnatelné ceny	19
Metoda ceny při opětovném prodeji	20
Metoda nákladů a přírážky	20
3.6.2 Ziskové transakční metody.....	21

Metoda rozdělení zisku	21
Transakční metoda čistého rozpětí	22
3.6.3 Výběr vhodné metody	23
4 VLASTNÍ PRÁCE	25
4.1 Analýza podniku	26
Sledované subjekty	26
4.2 Funkční analýza	26
Majetek	27
4.3 Analýza rizik	28
Rizika mateřské společnosti.....	28
4.4 Výběr vhodné metody a určení převodní ceny	30
4.4.1 Kompenzace se provádí pro každý z bodů odděleně.....	31
Kompenzace podpůrných služeb v oblasti řízení	31
4.4.2 Kompenzace rizika	32
4.4.3 Kombinovaná kompenzace.....	33
Kompenzace za služby podnikové správy	34
Vyhledávací kritéria.....	34
4.5 Analýza dat.....	35
4.6 Finanční analýza.....	35
4.7 Ekonomická analýza	37
4.8 Zhodnocení výsledků	40
5 ZÁVĚR	41
6 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	44

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Silné a slabé stránky tradičních transakčních metod.....	23
Tabulka č. 2: Silné a slabé stránky ziskových transakčních metod.....	24
Tabulka č. 3 : Analýza rizik.....	29
Tabulka č. 4: Komparační tabulka pro určení relevantnosti aplikace metod ke stanovení transferových cen.....	30
Tabulka č. 5: Capital Asset Pricing Model – CAPM.....	33
Tabulka č. 6: Výsledek interkvartilu řady průměrných přírážek.....	36
Tabulka č. 7: Výsledné ekonomické ukazatele podniku.....	39
Tabulka č. 8: Komparační tabulka pro určení relevantnosti aplikace metod ke stanovení transferových cen s výstupem.....	42

Seznam vzorců

Vzorec č. 1: Metoda nezávislé ceny.....	19
Vzorec č. 2: Metoda ceny při opětovném prodeji.....	20
Vzorec č. 3: Metoda nákladů a přírážky.....	20
Vzorec č. 4: Zisková přírážka.....	32
Vzorec č. 5: Míra návratnosti.....	38
Vzorec č. 6: Návratnost vlastního kapitálu po úpravě.....	38

1 ÚVOD

Alokace zdrojů, preference spotřebitelů a stále neutichající hlad nadnárodních firem po vyšším zisku a globální integraci jsou hlavními důvody, proč je dnešní svět čítající asi 7,3 mld. obyvatel nemožné si představit bez obchodu na mezinárodní úrovni. (Worldmeters, 2015)

Vzhledem k nespočetnému počtu nadnárodních společností různého podnikatelského zaměření na jedné straně a velkým rozdílům v politickém smýšlení jednotlivých států na straně druhé je relativně složité nastavit pravidla obchodu tak, aby byla v souladu s principy nezávislého tržního prostředí. V případě, že se nadnárodní společnost dopustí chyby v nastavení cen interních transferů, může dojít až ke katastrofálním důsledkům v podobě soudního sporu mezi společností a poškozeným státem. Spory na této úrovni mohou pro společnost znamenat úpadek, případně úplný zánik v situaci, kdy je na ně uvalena finanční sankce, která může dosahovat až několikanásobné výše hodnoty společnosti. Naopak v případě, že daňové orgány modelového státu pochybí, a to opakovaně a zásadním způsobem, může to pro daný stát znamenat významný odliv zahraničních investorů.

Následující práce bude věnována zákonitostem a pravidlům při tvorbě cen vnitropodnikových transakcí mezinárodního charakteru. Získané poznatky a vědomosti budou použity pro aplikaci jedné z odvozených metod pro určení transferových cen mezi vybranými spřízněnými podniky.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Cílem práce je na základě interních informací vybrané společnosti v komparaci se zákonitostmi nezávislého trhu zhodnotit relevantnost vybrané metody, která bude nadále použita k určení transferové ceny, podle které pak bude sestaveno doporučení o nastavení převodních cen vnitropodnikových transakcí.

Na začátku literární rešerše jsou nejprve jednoduše popsány základní pojmy potřebné k pochopení souvislostí v textu a pro uvedení do problematiky určování hodnot převodních cen. Následuje představení Organizace pro hospodářskou spolupráci (OECD) a rozvoj OECD, která vznikla jako důsledek Marshallova plánu na obnovu poválečné Evropy a která v současnosti určuje pravidla pro tvorbu převodních cen. V návaznosti na prezentaci OECD jsou podrobeny rozboru směrnice o transferových cenách vydané právě zmíněnou organizací, které vysvětlují základní principy tržního odstupu. Další část rešerše zkoumá problematiku transferových cen a její dokumentaci z hlediska české legislativy, vycházející ze základních principů směrnic OECD. Poslední část rešerše je věnována popisu základních metod pro určení transferových cen v souladu s principy OECD.

Vzhledem k tématu bude provedena analýza sledovaného podniku, následovaná analýzou rizik a funkční analýzou. Zjištěné skutečnosti budou posléze konfrontovány s požadavky na relevanci užití vybraných metod určování převodních cen, které budou shrnuty v rámci rešeršní a teoretické části práce. V praktické části bude aplikována metoda s nejlepšími předpoklady na vhodnost užití. Na základě výstupů konkrétní aplikace a provedených ekonomických a finančních analýz bude diskutována praktická použitelnost v rámci daného případu a přihlédnutím k principům určování převodních cen dle OECD. V závěru práce bude posouzeno naplnění předpokladů relevance užití metody spolu s verifikací konkrétních výstupů.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

3.1 Základní pojmy

Převodní transferová cena

„Převodní transferová cena je cena, uplatňovaná u transakcí mezi ekonomicky nebo personálně propojenými subjekty.“ (Dvořáček, 2010) Zpravidla se jedná o převody zboží a nehmotného majetku mezi dvěma pobočkami mezinárodní společnosti. (Rylová, 2009)

Cena obvyklá

Jedná se o běžnou cenovou hladinu dohodnutou mezi dvěma nezávislými podniky. Cena obvyklá je výchozí proměnou při určování ceny transferové.

Spojené osoby

Spojené osoby neboli sdružené podniky, jsou takové podniky, mezi nimiž existuje řídicí vztah, a to jak přímý tak nepřímý. Tento vztah je založen buď na společném kapitálu podniků, nebo na identické řídicí osobě pro sledované podniky. (Dvořáček, 2010)

Nezávislé podniky

Za nezávislé podniky se označují podniky, které na trhu působí jako samostatné jednotky. Transakce mezi těmito podniky jsou nezbytné pro určování ideálních hodnot pro převodní ceny.

Princip tržního odstupu

Princip tržního odstupu je mezinárodně uznávaným standardem pro nastavení převodních cen. Tento princip říká, že ceny nastavené mezi sdruženými podniky by měly odpovídat cenové hladině obdobných transakcí u nespřízněných podniků. (Solilová a kol., 2009) Jak uvádí Rylová (2009): „Jedná se o právo zahrnout do zisků sdruženého podniku a následně zdanit i zisky tímto podnikem nevykázané, pokud se při posouzení podmínek obchodních a finančních vztahu mezi sdruženými podniky zjistí, že se tyto sjednané podmínky liší od těch, které by byly stanoveny mezi nezávislými subjekty.“

3.2 OECD

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, dále jen OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development), vznikla 30. září 1961 připojením Kanady a Spojených států amerických k Organizaci pro evropskou hospodářskou spolupráci (OEEC), která byla založena roku 1948 jako hlavní řídicí orgán pro vedení Marshallova plánu sloužícího k hospodářské obnově poválečné Evropy. OECD má 34 členských států, včetně České republiky připojené 21. prosince 1995. (OECD, 2015)

V obecném měřítku se OECD zabývá především otázkami jak napravit a zlepšit sociální podmínky a ekonomickou situaci všech lidí v globálním měřítku. Toho dosahuje především úzkou spoluprací s vládami a národními institucemi zemí po celém světě.

Jedním z hlavních úkolů OECD je dohled nad transakcemi mezinárodního charakteru a regulace cen zmíněných transakcí. (OECD, 2015)

3.3 Směrnice OECD

Cílem Směrnice OECD o převodních cenách pro národní podniky a daňové správy vydané v roce 1995, je sjednocení metodických postupů pro výpočet převodních (transferových) cen a prevence proti možným rozepřím vzniklých mezi daňovou správou a národními podniky při určování cen. Účelem je zamezení daňových úniků ze strany národních podniků a především pak nastavení totožných podmínek a pravidel pro stanovení ceny ve všech členských státech. (Solilová a kol., 2009)

Stanovení transferových cen vychází z principu tržního odstupu, který předpokládá, že transakce uskutečněné mezi sdruženými podniky by měly být prováděny za stejných okolností a podmínek, při kterých probíhají transakce mezi subjekty nezávislymi. (Sato, 2012)

Vzhledem k povaze tržního prostředí je však velmi složité najít identické případy transakcí. Je to dáno především množstvím proměnných ovlivňujících konečnou výši ceny dané transakce. Pro zvolení nejvhodnější vzorové transakce mezi nezávislymi osobami se používá srovnávací analýza, která určí míru podobnosti mezi srovnávanými. V případě přílišné odlišnosti je třeba provést metodické úpravy tak, aby transakce byly srovnatelné. (Sato, 2012)

Pro ochranu podniků před zdaněním v jiném než příslušném státě je pak vytvořena Modelová daňová smlouva OECD, na jejímž základě jsou následně formulovány jednotlivé dvoustranné Smlouvy o zamezení dvojího zdanění příjmů a majetků mezi státy.

Článek č. 9 bod 2. Modelové Daňové smlouvy OECD zjednodušeně říká, že pokud by zisk za normálních okolností byl zdaněn v jednom smluvním státu, a tudíž byl uměle zdaněn i ve státu druhém, měl by druhý smluvní stát upravit (snížit) základ daně o neoprávněně zdaněný zisk. Konkrétně pak článek č. 9 zní následovně: *„pokud se podnik jednoho státu podílí přímo nebo nepřímo na vedení, kontrole nebo jmění podniku druhého státu, nebo se tytéž osoby (shodné osoby fyzické nebo právnické) přímo nebo nepřímo podílejí na vedení, kontrole nebo jmění podniku jednoho státu i podniku druhého státu a tyto podniky jsou ve svých obchodních nebo finančních vztazích propojeny podmínkami, které si samy sjednaly nebo jim byly uloženy, a které se liší od podmínek, které by byly sjednány mezi nezávislými podniky, mohou jakékoliv zisky, které by, nebýt těchto podmínek, byly docíleny jedním z podniků, ale vzhledem k těmto podmínkám docíleny nebyly, být zahrnuty do zisku tohoto podniku a následně zdaněny.“* (Kluwer, 2009)

Využívání směrnic OECD, je pro jednotlivé státní orgány užitečné, vzhledem ke komplexnosti řešení problému ohledně stanovování transferových cen a možnosti aplikovat metodiku vytvořenou OECD, nikoliv ale právně závazné. Směrnice však nelze brát pouze jako nástroj pro daňové správy, nýbrž i jako prostředek pro samostatné nadnárodní podniky, který jim umožňuje orientaci v nastavených pravidlech, a pochopitelně také dává společnostem podrobný návod, jak využít transferových cen jako ekonomického nástroje. Výhodou oproti mezinárodním smlouvám, které významně ovlivňují podmínky na mezinárodním trhu je taktéž zohledňování aktuální informace globálního měřítka, a také dává společnostem možnost využít více než jednoho řešení – postup pro daný problém, respektive pro nastavení optimální výše transferové ceny. (Kranecová, 2010)

3.4 Transferové ceny v českém právu

Vzhledem k tržním podmínkám, které na našem území panovaly od počátků OECD, bylo užívání transferových cen prakticky nepotřebné. Situace, kdy stát, respektive mocnáři určovali vnitrostátní i mezistátní ceny na základě centrálního plánu, se změnila až po roce 1989. Se změnou politického systému, a tedy i tržních podmínek, bylo zavedení principů vytvořených OECD nutností.

První konkrétní zmínkou v českém právu týkající se transferových cen, vycházející z principu tržního odstupu, bylo ustanovení o transferových cenách v českém zákoně, a to §23 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, který zní takto: *„Liší-li se ceny sjednané mezi spojenými osobami od cen, které by byly sjednány mezi nezávislými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo obdobných podmínek, a není-li tento rozdíl uspokojivě doložen, upraví správce daně základ daně poplatníka o zjištěný rozdíl; nelze-li určit cenu, která by byla sjednávána mezi nezávislými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo obdobných podmínek, použije se cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu.*

Spojenými osobami se pro účely tohoto zákona rozumí:

- a) *kapitálově spojené osoby, přitom*
 - 1. *jestliže se jedna osoba přímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech druhé osoby, anebo se jedna osoba přímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech více osob; a přitom tento podíl představuje alespoň 25 % základního kapitálu nebo 25 % hlasovacích práv těchto osob, jsou všechny tyto osoby vzájemně osobami přímo kapitálově spojenými,*
 - 2. *jestliže se jedna osoba nepřímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech druhé osoby, anebo se jedna osoba přímo nebo nepřímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech více osob; a přitom tento podíl představuje alespoň 25 % základního kapitálu nebo 25 % hlasovacích práv těchto osob, jsou všechny tyto osoby vzájemně osobami kapitálově spojenými,*
- b) *jinak spojené osoby, kterými jsou osoby*

1. *kdy se jedna osoba podílí na vedení nebo kontrole jiné osoby,*
2. *kdy se shodné osoby nebo osoby blízké podílejí na vedení nebo kontrole jiných osob, tyto jiné osoby jsou vzájemně osobami jinak spojenými. Za jinak spojené osoby se nepovažují osoby, kdy je jedna osoba členem dozorčích rad obou osob,*
3. *ovládající a ovládaná a také osoby ovládané stejnou ovládající osobou,*
4. *blízké,*
5. *které vytvořily právní vztah převážně za účelem snížení základu daně nebo zvýšení daňové ztráty. Podíl na základním kapitálu nebo podíl s hlasovacím právem ve zdaňovacím období nebo období, za něž je podáváno daňové přiznání, se stanoví jako aritmetický průměr měsíčních stavů. Účast v kontrolní komisi nebo obdobném kontrolním orgánu a provádění kontroly za úplatu se nepovažuje za podílení se na kontrole.“*

Toto ustanovení je v souladu s čl. 9 modelové smlouvy OECD a je doplněno o zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, který definuje obvyklou cenu v případě, že nelze určit sjednanou výši ceny mezi sledovanými podniky. Ustanovení § 2 zákona o oceňování majetku říká: „*Obvyklá cena je taková cena, která by byla dosažena při prodeji stejného, popřípadě obdobného majetku nebo při poskytování stejné nebo obdobné služby v obvyklém obchodním styku v tuzemsku ke dni ocenění. Přitom se zvažují všechny okolnosti, které mají na cenu vliv, avšak do její výše se nepromítají vlivy mimořádných okolností trhu, osobních poměrů prodávajícího nebo kupujícího ani vliv zvláštní oblíby“*

Problémy a otázky, ohledně transferových cen, jejich určení a tvoření požadované dokumentace jsou řešeny v ustanoveních ministerstva financí. Konkrétně je téma převodních cen řešeno v Metodických pokynech Ministerstva financí č. D – 332, D – 333 a D – 334.

Tyto pokyny implementující mezinárodní standardy v nastavování transferových cen mezi společnostmi jsou v našem prostředí brány jako pokyny nezávazné, kde navíc bere český zákon v potaz pouze vybraná doporučení a postupy dle OECD. Vzhledem k povaze vlastnictví majetku na našem území tak směrnice OECD spíše slouží k formální stránce dané situace, kdy tuzemské společnosti působí na mezinárodní úrovni ve většině

případech, jako dceřiná (přidružená) společnost, tudíž je pro tyto společnosti nutné dodržovat standardy určené OECD, pokud chtějí podle nastavených regulí působit v nadnárodní úrovni obchodu i nadále. Dodržování směrnic a doplnění o požadovanou dokumentaci je proto nezbytné.

Pokyn D – 332

Obecně se tento pokyn nařízený ministerstvem financí drží základních principů a metod při určování převodních cen. Tyto principy jsou využity v souladu s platnými mezinárodními smlouvami pojednávajícími o zamezení dvojího zdanění. Konkrétně se snaží sjednotit metody při zdanění transferových cen, a to jak pro daňovou správu, tak pro daňové subjekty. (Ministerstvo financí, 2010)

Pokyn D – 333

Tento pokyn nastavuje závazný způsob posouzení konkrétního postupu pro určení převodní ceny. Stanovuje také období, na které je posouzení vydáno, dále specifikuje, kdo je příjemce a kdo je odesílatel žádosti, určuje postup daňové správy. Pokyn D – 333 se odkazuje na Pokyn D – 332, a to ve věci zjištění převodní ceny. Dále také udává, že požadovaná dokumentace by měla odpovídat rozsahu určeném pokynem D – 334 (Ministerstvo financí, 2010)

Pokyn D - 334

Pokyn D – 334 určuje standardy pro dokumentaci postupu nastavování transferové ceny tak, aby byly v souladu s § 23 odst. 7 ZDP. Cílem je doložení dokumentace, ze které je prokazatelný způsob nastavení transferové ceny společností v součinnosti s nastavenými regulemi. Forma a rozsah jsou určeny především na základě konkrétního případu. Obsahem dokumentace by měl být komplexní obraz o interních transferových cenách, a také o způsobu, jak byl dodržen princip tržního odstupu. (Ministerstvo financí, 2010)

3.5 Dokumentace k transferovým cenám

Vzhledem k povaze směrnic OECD neexistuje v českém právu žádná povinnost vést dokumentaci k transferovým cenám, přesto je s českou legislativou spojena skrze zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve svém §23 odst. 7, který konkrétně zní takto: *„Správce daně upraví základ daně o zjištěný rozdíl mezi cenou sjednanou mezi spojenými osobami a cenou, která by byla sjednána mezi nezávislými osobami, pokud tento rozdíl není uspokojivě doložen“*

Ideální formou pro zpracování dokumentace ohledně transferových cen je Koncept evropské dokumentace k převodním cenám, což mělo dále za následek přijetí Kodexu chování ohledně dokumentace tvorby převodních cen pro nadnárodní podniky v EU do národních právních předpisů. (Sato, 2012)

Dokumentace by měla poskytovat komplexní obraz o celém sledovaném podniku, finanční analýzu a přehled o organizaci nadnárodní společnosti. Přehled náležitostí potřebných pro optimální dokumentaci níže:

- obecný popis podnikatelské činnosti a podnikatelské strategie skupiny podniku, včetně změn podnikatelské strategie oproti předchozímu roku
- obecný popis organizační, právní a provozní struktury skupiny podniku (včetně organizačního schématu, seznamu členu skupiny a popisu podílu mateřské společnosti v dceřiných společnostech)
- obecný popis spojených osob
- obecný popis obchodních vztahů mezi členy skupiny (obecný popis toku transakcí, průběhu fakturací, rozsahu transakcí)
- obecný popis vykonávaných funkcí, předpokládaných rizik a popis změn funkcí a rizik ve srovnání s předchozím daňovým rokem
- vlastnictví nehmotného majetku (patentu, ochranných známek, obchodních značek, know-how apod.) včetně licenčních poplatků
- politiku dané skupiny týkající se tvorby transferových cen
- seznam ujednání o podílení se na nákladech, seznam předběžných cenových dohod (závazných posouzení). (Sato, 2012)

Vedení kvalitní dokumentace může mít relativně velký vliv na chod podniku, už jen z hlediska možných problémů, které ve spojitosti s nedostatkem potřebných informací mohou vést k špatnému nastavení transferové ceny, a tudíž i k možným budoucím doplatkům. (Sato, 2012)

3.6 Metody stanovení transferové ceny

Pro stanovení převodní ceny mezi dvěma spřízněnými podniky existuje dle směrnic OECD více možností pro nalezení optimální hodnoty. Použitelnost metody vždy závisí na konkrétním případě. Je třeba brát v potaz více faktorů při výběru vhodného postupu, klíčovými faktory jsou: dostupnost informací nezbytných pro samotnou aplikaci metody, spolehlivost, respektive vypovídací schopnost dostupných informací, vhodnost aplikace metody vzhledem k podstatě řízené transakce, a také úroveň porovnatelnosti spřízněných a nezávislých transakcí. Vhodnost aplikace metody určuje funkční analýza. Neexistuje vhodná metoda pro všechny možné situace, které by mohly nastat, tudíž je vždy třeba brát v úvahu všechny zmíněné klíčové faktory. OECD rozděluje metody do dvou základních skupin, na skupinu tradičních transakčních metod a skupinu transakčních ziskových metod. Česká legislativa je v souladu s metodami dle OECD. Směrnice i popsanou metodikou lze získat v českém znění prostřednictvím Ministerstva financí. (Rylová, 2009; Dvořáček, 2010)

3.6.1 Tradiční transakční metody

Tradiční transakční metody srovnávají ceny transakcí mezi spojenými společnostmi s cenovou hladinou podobných nezávislých transakcí. Tradiční metody jsou v praxi z hlediska aplikovatelnosti daleko jednodušší než metody ziskové. (Dvořáček, 2010)

Metoda nezávislé srovnatelné ceny

Z hlediska aplikovatelnosti se jedná o nejjednodušší metodu, vyžaduje však vysoký stupeň informovanosti a srovnatelnosti mezi sledovanými transakcemi.

Cena kontrolovaná = Cena nezávislá

Vzorec č. 1: Metoda nezávislé ceny (Solilová, 2009)

Vzhledem ke složité dostupnosti všech potřebných informací je tato metoda aplikovatelná v případě, že podnik provádí obchodní transakce jak se spřízněnými tak s nespřízněnými podniky v obdobném rozsahu. V případě ostatních možných situací je vhodné použití jiných metod. (Solilová a kol., 2009)

Metoda ceny při opětovném prodeji

Tato metoda vychází z ceny, za kterou podnik prodal zboží nebo službu nezávislému podniku. Zboží a služba jsou v tomto případě takové, které sledovaný podnik pořídil od podniku sdruženého. Tato výsledná cena je pak snížena o hrubé rozpětí. Hrubé rozpětí pokrývá všechny prodejní a provozní náklady plus přiměřený zisk a další rizika spojené s podnikatelskou činností.

$$\text{Cena kontrolovaná} = \text{Cena nezávislá} - \text{Hrubé rozpětí}$$

Vzorec č. 2: Metoda ceny při opětovném prodeji (Solilová, 2009)

Hlavními faktory určujícími aplikovatelnost této metody jsou: čas mezi sledovanými transakcemi a rozsah podnikatelské činnosti, která významnou měrou ovlivňuje výši hrubého rozpětí. Prokáže-li se existence výrazných odlišností v podnikatelské činnosti sledovaných, je třeba provést úpravy v rámci metody RPM, případně zvolit jinou vhodnou metodu pro určení transferové ceny. Tato metoda je nejvhodnější pro vertikálně integrované technologické koncerny, kde na sebe podniky technologicky navazují a produktu tak roste hodnota postupně. Metoda hodnotí, jakým způsobem probíhá rozdělení zisku mezi jednotlivé výrobce a distributory (Rylová, 2009; Dvořáček 2010; Solilová a kol., 2009)

Metoda nákladů a přírážky

Hlavní proměnnou této metody jsou celkové náklady spjaté s výrobou a distribucí výrobku či služby, která je upravena o dostatečnou hrubou, respektive ziskovou přírážku.

$$\text{Kontrolovaná cena} = \text{Nezávislá cena} + \text{Přírážka závislého dodavatele}$$

Vzorec č. 3: Metoda nákladů a přírážky (Solilová, 2009)

Informace použité pro výpočet ceny vychází však pouze z vnitřních informačních zdrojů podniku, bez ohledu na okolní tržní prostředí. Nesprávná aplikace této metody tak může vést k potlačení principu dle směrnic OECD o převodních cenách. Tato metoda je nevhodnější v případě dlouhodobé spolupráce mezi spřízněnými podniky, pokud využívají společné vybavení, případně pokud existuje mezi těmito spřízněnými osobami smluvní vztah na prodej polotovarů nebo jinak nedokončené zboží. (Solilová a kol., 2009)

3.6.2 Ziskové transakční metody

Na rozdíl od aplikace transakčních metod tradičních, které nemusí mít požadovanou vypovídací schopnost, v případě, že jsou vstupní informace nedostatečného rozsahu či obsahu, vychází transakční metody ziskové z celkové rentability stran zúčastněných ve sledované transakci. Celková rentabilita je dále srovnávána s rentabilitou samostatných třetích stran. Směrnice OECD o transferových cenách jasně hovoří takto: *„Metody založené na zisku jsou přijatelné pouze tehdy, jsou-li slučitelné s čl. 9 Modelové daňové smlouvy OECD, zejména co se týče srovnatelnosti. Tohoto požadavku se dosáhne aplikací metod způsobem, že se přiblíží tržní ceně, což vyžaduje, aby zisky plynoucí z řízených transakcí, byly porovnány se zisky plynoucími ze srovnatelných transakcí mezi nezávislymi podniky.“* Z uvedeného plyne, že za přijatelné ziskové metody vycházející z principu tržního odstupu lze brát pouze ty, které jsou v souladu s metodou rozdělení zisku nebo transakční metodou čistého rozpětí. Existuje větší počet ziskových metod, jelikož však principům OECD odpovídají pouze částečně, např. metoda modifikované přírážky, OECD, a tím pádem všechny členské země tyto metody nedoporučují používat k určení transferové ceny. (Solilová a kol., 2009)

Metoda rozdělení zisku

Metoda ověřuje, zda rozdělování zisku mezi spojenými osobami probíhá obdobně jako v případě rozdělení zisku mezi nezávislymi společnostmi. Výchozími proměnnými při vyměřování optimální hodnoty převodní ceny jsou předpokládané výnosy, jelikož v době uzavření transakce není možná predikce reálných zisků.

Aplikace metody je rozdělena do dvou stádií, v prvním stádiu probíhá identifikace sdružených podniků, které podléhají přerozdělení, bez ohledu na lokalitu, ve které je vykazován celkový zisk k rozdělení. Ve druhém stádiu následuje průzkum o způsobu

přerozdělení zisku. Dle směrnic OECD lze využít dvou přístupů k odhadu rozdělení zisků. (Dvořáček, 2010)

Prvním z přístupů je analýza zásluh, která dělí kombinovaný zisk skrze funkční analýzu. Funkční analýza bere v potaz nejen běžné úkony potřebné pro chod podniku, ale taktéž činnosti podílející se na sledované transakci, jednorázového charakteru, které se u nezávislých podniků nemusí vyskytovat. Je třeba tedy důslednosti při výběru nezávislého podniku pro porovnání. Z informací získaných funkční analýzou jsou určeny váhy, které slouží jako podklad pro rozdělení celkového zisku získaného z transakce. V praxi to znamená, že přerozdělení zisku probíhá dle stejné formule jako u transakcí obdobného rázu.

Jak uvádí Dvořáček (2010) „*Zbytková analýza rozděluje kombinované zisky zkoumaných kontrolovaných transakcí ve dvou stádiích. V prvním stádiu je každému z účastníků přisouzen dostatečný zisk, aby měl základní návratnost odpovídající typu transakce, do které je zapojen.*“ V druhé části je zbytkové saldo přerozděleno tak, jak by tomu bylo za nezávislých podmínek, na základě analýzy zásluh.

Transakční metoda čistého rozpětí

Předmětem zkoumání transakční metody čistého rozpětí (dále TNMM) je čisté ziskové rozpětí uskutečněné daňovým poplatníkem z řízené transakce ve vztahu k adekvátnímu základu. TNMM porovnává poměrové ukazatele jednotlivých transakcí tak, aby v čitateli byl zisk z dané transakce a ve jmenovateli celkové výnosy či obdobná absolutní veličina. Aby bylo možné metodu aplikovat, je třeba vzít v potaz více faktorů. Prvním faktorem je alokace zdrojů, je zřejmé, že v globálním měřítku podnikatelské subjekty disponují více než jedním druhem transakcí. Dalším důležitým faktorem je způsob oceňování aktiv. Metodu TNMM je vhodné dle OECD použít v případě, že ve společnosti existuje větší množství transakcí, jelikož bere ohled i na jednotlivé dílčí procesy. Naopak ji nelze použít v případě, že není známo čisté rozpětí téhož daňového poplatníka v obdobných situacích. (Solilová a kol., 2009)

3.6.3 Výběr vhodné metody

Pro zvolení nejvhodnější aplikace metody je nejprve třeba funkční analýzy. Nelze však blíže specifikovat, jakou metodu zvolit pro obecnou situaci. Z doporučení OECD vyplývá, že je třeba postupovat systematicky, aplikovat metody od nejjednodušší postupně až k nejsložitější, případně si zvolit vhodnou kombinaci možných metod. V širším měřítku je pak vhodnější aplikace tradičních metod v případě, kdy je informovanost o okolním tržním prostředí dostatečná jak po kvalitativní, tak po kvantitativní stránce. V opačném případě je vhodné užití transakčních metod ziskových. Přehled silných a slabých stránek jednotlivých metod určujících vhodnost aplikace na danou situaci viz Tab. č. 1 pro tradiční transakční metody a Tab. č. 2 pro ziskové transakční metody. (Solilová kol., 2009)

Metoda	Silné stránky	Slabé stránky
CUP	<i>Jednoduchá použitelnost</i>	<i>Potřeba vyšší míra srovnatelnosti</i>
	<i>Přímý a spolehlivý způsob pro aplikaci tržního odstupu</i>	<i>Obtížné hledání obdobných situací</i>
	<i>Relativní nezávislost na interních informacích</i>	<i>Nutnost úprav v případě zjištěných rozdílů</i>
RPM	<i>Přípustná nižší míra srovnatelnosti</i>	<i>Způsob určení hrubé přirážky</i>
	<i>Jednoduché úpravy</i>	<i>Spolehlivost v případě výrazných odlišností</i>
	<i>Vhodná pro užší časové rozmezí</i>	<i>Delší časové období</i>
	<i>Relativní nezávislost na interních informacích</i>	<i>Složitě určení reálné přidané hodnoty</i>
	<i>Ideální pro vertikálně integrovaný koncern</i>	
COST+	<i>Vhodná v případě dlouhodobých transakcí na poskytování služeb či prodej polotovarů</i>	<i>Pouze interní zdroje informací</i>
		<i>Vyšší počet faktorů srovnatelnosti</i>
	<i>Jednoduché úpravy</i>	<i>Potřeba brát v potaz podnikatelské náležitosti a rizika</i>

Tabulka č. 1: Silné a slabé stránky tradičních transakčních metod (Solilová, 2009)

Metoda	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
PROFI SPLIT	<i>Možnost aplikace bez informací o obdobných transakcích</i>	<i>Složité přístupy k informacím</i>
	<i>Komplexní rozbor</i>	<i>Složité aplikace</i>
	<i>Flexibilita, adaptace na jedinečné události okolnosti</i>	<i>Nízká spolehlivost</i>
TNMM	<i>Srovnání poměrových ukazatelů</i>	<i>Složité přístupy k informacím</i>
	<i>Relativně jednoduchá aplikace</i>	<i>Nekomplexní rozbor</i>
	<i>Tolerance vůči rozdílům mezi sledovanými a nezávislými transakcemi</i>	<i>Obtížné úpravy</i>
		<i>Spolehlivost</i>

Tabulka č. 2: Silné a slabé stránky ziskových transakčních metod (Solilová, 2009)

Jako další krok po určení transferové ceny následuje odůvodnění zvoleného způsobu vyměřování a doplnění o náležitou dokumentaci v odpovídajícím rozsahu i kvalitě.

Případné odchylky v měření, nebo určení nevhodné metody, mohou mít za následek fatální pochybení v konečném určení transferové ceny, z čehož mohou plynout daňové doměrky dosahující, pro podnik, neúnosné výše.

4 VLASTNÍ PRÁCE

Pro účely této práce bylo třeba najít vhodné spřízněné subjekty, které budou ochotny poskytnout potřebné podklady. Vzhledem k velikosti osloveného podniku bylo velmi obtížné dostat souhlas s poskytnutím dat. Po konzultaci se zmocněnou osobou byla data k tomuto účelu poskytnuta, ovšem pod podmínkou, že zúčastněné společnosti zůstanou v anonymitě. Autorka této bakalářské práce se zúčastnila firemního jednání externího daňového poradce, ve kterém byly projednávány způsoby a metody stanovení převodních cen mezi mateřskou a dceřinou společností a jejich dokumentace.

Tato studie analyzuje vnitropodnikové služby poskytované vybraným výrobcem rychlého občerstvení spřízněným osobám, právní formou společnost s ručením omezeným založená v roce 2007 podle zákonů Nizozemska. Účelem této studie převodních cen, je:

1. V první řadě bude provedena analýza podniku, funkční analýza a analýza rizik. Ze kterých bude vycházet volba nejvhodnější metody určování převodní ceny.
2. Po shrnutí předchozích analýz a zvážení praktické použitelnosti bude stanovena forma pomoci společnosti v jejím úsilí připravit dokumentaci převodních cen v souladu s nizozemskými daňovými předpisy a Směrnicemi o převodních cenách OECD (dále jen Směrnice OECD).

Tato praktická část bakalářské práce je vytvořena na základě podkladů, finančních analýz a prognóz, poskytnutých společností a monitoruje tak aktuální stav. Celá praktická část byla připravena v souladu s právními předpisy ČR a směrnicemi OECD.

4.1 Analýza podniku

Sledovaná společnost byla založena roku 1992 v České republice jako výrobce a distributor balených sendvičů a souvisejících potravinářských výrobků. Během doby působnosti tato společnost rozšířila své aktivity do střední a východní Evropy a v současné době je jedním z největších evropských výrobců svého druhu. Svá distribuční centra má například v Praze, Brně, Vídni, Budapešti, své produkty dodává více než 3500 zákazníkům a zaměstnává přibližně 700 zaměstnanců.

Společnost kromě této činnosti také vyvinula a provozuje koncept restaurací rychlého občerstvení s nabídkou vlastních produktů, na který je tato praktická část bakalářské práce zaměřena.

Organizační struktura společnosti dosahuje relativně vysokého stupně složitosti, popis jednotlivých vnitropodnikových subjektů a vazeb mezi nimi by svým rozsahem překračoval rámec práce. Pro účely studie jsou proto vybrány dva subjekty určené vztahem Mateřská společnost – Dceřiná společnost

Sledované subjekty

Lichtenštejnsko; Mateřská společnost (dále jen “MS”), byla založena v Lichtenštejnsku jako společnost s ručením omezeným, založeno dle zákonů Lichtenštejnska. MS je poskytovatelem franšizingové licence pro MAS.

Nizozemsko; Dceřiná společnost (dále jen “MAS” z anglického Master-Franchisa), byla založena roku 2007 v Nizozemsku jako společnost s ručením omezeným. MAS vlastní teritoriální franšizu celého konceptu s právem a povinností jí dále rozvíjet na území daného teritoria pomocí franšizingu, tj. poskytováním franšíz třetím osobám, tzv. franšizantům.

4.2 Funkční analýza

Tato analýza je vytvořena na základě skutečností a údajů poskytnutých MS a MAS k těmto účelům. Nejdůležitější je aspekt majetku a podstoupených rizik obou společností. Vzhledem k faktu, že MS poskytuje teritoriální franšizu MAS, je zřejmé, že většina zodpovědnosti, rizik a majetku padá na MS.

Činnosti prováděné MS:

- Výběr poplatků spojených s poskytováním franšíz
- Dokumentace spojená s poskytováním franšíz
- Zpracování faktur včetně finančních kontrol, DPH, adres a informací o platbách
- Zajištění včasných plateb a přesnosti fakturace
- Zavádění platebních údajů do vnitropodnikového finančního systému
- Podávání pravidelných informací o pohledávkách, včetně nezaplacených zůstatků

MAS zajišťuje podpůrné služby spojené s udělováním, schvalováním a odebráním licencí poskytnutých franšízantům, některé z těchto úkonů podléhají nutnosti schvalování MS.

Majetek

V této části je opět vhodné připomenout, že není možné přesné vyčíslení majetku, protože poskytování od MS je především nehmotného charakteru. Veškerý majetek je ve vlastnictví MS, a to:

- Práva na dílčí licence
- Vlastní pracovní kapitál
- Dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý majetek společnosti lze dále rozdělit na:

- Marketingová nehmotná aktiva
- Kontakty se zákazníky
- Technické a pracovní know-how
- Název
- Logo společnosti
- Goodwill

4.3 Analýza rizik

Pro správné nastavení transferových cen je zapotřebí znát nejen nehmotný majetek společnosti, ale i rizika, která jednotlivé společnosti nesou.

Rizika mateřské společnosti

MS jako poskytovatel franšizy nese veškerá významná rizika.

- Kreditní riziko – vzniká v případě nezaplacení franšizových poplatků
- Měnové riziko – důsledek kolísání směnných kurzů cizích měn
- Operační riziko – vyplývá z nedostatečnosti nebo selhání vnitřních procesů, lidí a systémů nebo událostí z vnějšího prostředí
- Strategické riziko
- Reputační riziko – riziko poškození dobrého jména společnosti

Rizika nesené dceřinou společností

- Na straně MAS jako příjemce teritoriální franšizy nejsou rizika tak markantní, jako na straně MS. MAS dostává platby od třetích osob – franšizantů, kterým poskytuje franšizu.
- Kreditní riziko – vzhledem k faktu, že platby MS se odvíjí od výše poplatku franšizantů, žádné kreditní riziko MAS nenese
- Měnové riziko – vzniká pouze MS
- Operační riziko – určité riziko spojené se správou licencí a licenčních poplatků
- Reputační riziko – vzniká pouze MS

Na základě výše uvedených posouzení je jasné, že hlavní funkce MAS je oblast administrativní podpory a řízení konceptů MS. V následující tabulce je souhrn funkcí MAS v kontextu celé skupiny.

Procesy	Funkce/Rizika	MAS	Ostatní členové skupiny
Vykonávané funkce	<i>Generální správa</i>	•	•
	<i>Finance a účetnictví</i>	•	•
	<i>Odbyt a reklama</i>	-	•
	<i>Lidské zdroje</i>	-	•
	<i>Informační technologie</i>	-	•
	<i>Ostatní funkce</i>	-	•
Majetek	<i>Pracovní kapitál</i>	•	•
	<i>Hmotný majetek</i>	-	•
	<i>Nehmotný majetek</i>	○	•
Rizika	<i>Kreditní riziko</i>	○	•
	<i>Měnové riziko</i>	-	•
	<i>Operační riziko</i>	○	•
	<i>Strategické riziko</i>	-	•
	<i>Reputační riziko</i>	-	•

Tabulka č. 3 : Analýza rizik (Vlastní zpracování)

- Plná odpovědnost/riziko
- Omezená odpovědnost/riziko
- Žádná odpovědnost/riziko

4.4 Výběr vhodné metody a určení převodní ceny

K určení optimální nezávislé ceny byla zvažena relevance jednotlivých metod stanovení převodních cen. Metody stanovení převodních cen jsou rozděleny do dvou kategorií, jako tradiční transakční a transakční ziskové, jak je uvedeno v kap. 3.6. Dále směrnice OECD uvádí, že tradiční transakční metody jsou nejrychlejší možnou cestou, jak zjistit, zda jsou finanční a obchodní vztahy mezi sdruženými podniky v souladu s principy tržního odstupu. Jelikož rozdíl v cenách transakcí prováděných mezi spojenými osobami v porovnání s cenami transakcí mezi nezávislými subjekty lze vysledovat v obchodních a finančních vztazích mezi podniky, je možné jednoduše v souladu s principem tržního odstupu dosadit cenu transakce mezi nezávislými podniky do srovnatelné transakce mezi podniky spojenými. (OECD, 2015)

Pro výběr vhodných metod byla zhotovena komparační tabulka, zohledňující kritéria, pomocí které budou vybrány nejpřístupnější metody aplikace převodních cen mezi danými společnostmi.

Metody	Tradiční metody			Ziskové metody	
	Nezávislé srovnatelné ceny	Ceny pro opětovném prodeji	Nákladů a přírážky	Metoda rozdělení zisku	Transakční metoda čistého rozpětí
Směrnice OECD o transferových cenách	<i>splňuje</i>	<i>splňuje</i>	<i>splňuje</i>	<i>splňuje</i>	<i>splňuje</i>
Informace o srovnatelných společnostech	<i>k dispozici</i>	<i>k dispozici</i>	<i>k dispozici</i>	<i>k dispozici</i>	<i>k dispozici</i>
Informace o interních transakcích	<i>k dispozici</i>	<i>K dispozici</i>	<i>k dispozici</i>	<i>k dispozici</i>	<i>K dispozici</i>
Informace o externích transakcích	<i>Nejsou třeba</i>	<i>Nejsou třeba</i>	<i>Nejsou třeba</i>	<i>Nejsou k dispozici</i>	<i>Nejsou k dispozici</i>
Časové rozmezí	<i>Pro dlouhé období</i>	<i>Pro krátké období</i>	<i>Pro dlouhé období</i>	<i>Nerelevantní</i>	<i>Nerelevantní</i>
Jedinečná přidaná hodnota	<i>Není třeba</i>	<i>Není třeba</i>	<i>Není třeba</i>	<i>Není třeba</i>	<i>Není k dispozici</i>
Spolehlivost	<i>Vysoká</i>	<i>Nižší (při výskytu extrémů)</i>	<i>Vysoká</i>	<i>Nízká</i>	<i>Nízká</i>

Tabulka č. 4: Komparační tabulka pro určení relevantnosti aplikace metod ke stanovení transferových cen

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že díky nedostatku informací o externích transakcích a přihlednutí k jejich nízké spolehlivosti musíme vyloučit relevanci celé skupiny metod transakčních. Ze zbylé skupiny metod tradičních, podmínky použitelnosti na daný případ, nesplňovala pouze *metoda ceny po opětovném prodeji*. Tato metoda se používá pro případy s vysokým výskytem extrému a je navíc vhodná spíše pro krátké období. Po zhodnocení výsledků komparace tedy vyplývá, že největší relevanci bude mít aplikace *metod nezávislé srovnatelné ceny a metody nákladů a přírážky*. Tyto dvě metody byly následně použity na konkrétních datech, aby byla zajištěna jejich validita.

4.4.1 Kompenzace se provádí pro každý z bodů odděleně.

Pro výběr vhodné metody stanovení převodní ceny pro MAS jsou dle kap. 4.3 určující dva faktory, z nich se tedy bude vycházet:

- Kompenzace podpůrných služeb v oblasti řízení
- Kompenzace rizika

Kompenzace podpůrných služeb v oblasti řízení

Dceřiná společnost (MAS) je odpovědná za řízení a koordinaci licenční činnosti související s licencí daného konceptu. Odměňování těchto podpůrných služeb se odehrává na základě nákladů. Důvodem je, že náklady na tyto služby jsou velmi snadno dohledatelné. V tomto případě je tedy nejvhodnější metodou v souladu s principem tržního odstupu metoda **nákladů a ziskové přírážky**.

Aby bylo možné určit přiměřenou hrubou ziskovou přírážku, je potřeba opět vycházet ze srovnání kontrolované transakce s transakcemi nekontrolovatelnými u srovnatelných společností poskytujících služby v oblasti podpůrných služeb řízení. Údaje potřebné k tomuto srovnání jsou odvoditelné z účetních uzávěrek, které jsou jako spolehlivý zdroj obvyklých cen veřejně dostupné.

Zisková přírážka na celkových nákladech se obvykle používá v **případech poskytování služeb**. Vzhledem k tomu, že jsou na ni důsledně zaměřeny účetní systémy, je objektivní. Ziskovou přírážku na celkových nákladech je možné bez zkreslení porovnávat, ať je společnost financována z vlastních, nebo cizích zdrojů.

Výpočet ziskové přírážky z provozního zisku:

$$\text{zisková přírážka} = \frac{\text{provozní zisk}}{\text{příjem} - \text{provozní zisk}}$$

Vzorec č. 4: Zisková přírážka (Solilová, 2009)

Zisková přírážka odvozená z provozního zisku je nejlepší možný ukazatel pro následné použití vybrané metody nákladů a ziskové přírážky.

4.4.2 Kompenzace rizika

Kromě služeb a funkcí, které MAS zajišťuje, má také nárok na kompenzaci neseného rizika, které s těmito výkony souvisí. Mezi tato rizika patří kreditní a operační riziko. Pokud není kompenzace již zahrnuta ve franšízových poplatcích, má MAS nárok na rizikové prémie. Riziková prémie se vztahuje na financování pouze z vlastního kapitálu, který je v ohrožení.

Pro kompenzaci rizika bude nejspolehlivějším způsobem, jak stanovit převodní cenu v souladu s principem tržního odstupu, **metoda nezávisle srovnatelné ceny**. Je třeba zjistit a prozkoumat ceny, které byly stanoveny nezávislým společností dohodou za podobných podmínek a okolností.

K výpočtu odměny za postavení vlastního kapitálu do ohrožení byla použita metoda oceňování kapitálových aktiv, běžně se tato metoda používá k určení **míry návratnosti aktiva**.

Vzorec je definován následujícím způsobem:

$$R_e = R_f + \beta x (R_m - R_f)$$

R_e	Náklady vlastního kapitálu. Požadovaná míra návratnosti investory před investováním do portfolia
R_f	Očekávaná návratnost za situace bez rizika
β	Míra kolísavosti ve srovnání s tržním prostředím
R_m - R_f	Očekávaný obchodní zisk, v případě investování na akciovém trhu ve srovnání s investicemi bez rizika

Tabulka č. 5: Capital Asset Pricing Model – CAPM (Investopedia, 2015)

Návratnost vlastního kapitálu se určuje z částky po zdanění. Z tohoto důvodu je nutné určit zmíněnou návratnost ještě před odečtením daní.

4.4.3 Kombinovaná kompenzace

Tato kompenzace má následující dvě složky:

- kompenzace podpůrných služeb v oblasti řízení
- kompenzace za ohrožení vlastního kapitálu

Pro určení ceny kombinovaně, pro obě složky najednou, je použita metoda nezávisle srovnatelné ceny. Tato analýza je podrobně popsána a rozebrána v navazující části práce.

Kompenzace za služby podnikové správy

Průzkum byl proveden za účelem identifikace nezávislých společností podnikajících v oblasti poskytování podpůrných řídicích služeb v Evropě, dle NACE revize 2¹ č. 70.

²Analýze byla podrobena data z veřejně známých databází a na základě dostupnosti, pokrytí a spolehlivosti informací poskytnutých těmito databázemi byla za primární zdroj zvolena databáze Bureau van Dijk Amadeus (dále jen „Amadeus“) (BUREAU VAN DIJK, 2015).

Vyhledávací kritéria

Výzkum byl proveden v databázi Amadeus s využitím následujících kritérií:

- **Geografický region;** vymezen Evropskou unií, Norskem a Švýcarskem
- **Průmysl;** byly vybrány společnosti zaměřené na činnosti vedení podniku; poradenství v oblasti řízení
- **Nezávislost;** z výzkumu byly nadále vyloučeny podniky, které se dle databáze jeví jako nesamostatné. Neznámé a přidané podniky, pro které platí, že akcionáři patří do kategorie "jedné nebo více osob nebo rodin" nebo "zaměstnanců / manažerů / ředitelů".
- **Finanční informace;** společnosti s nedostatkem informací o jejich finanční situaci podniku (zejména při absenci dat o provozních výnosech a provozním zisku), se výzkumu taktéž neúčastnily. Toto kritérium zajistilo, že pouze podniky, pro které mohly být počítány základní finanční ukazatele, byly zachovány jako společnosti potenciálně srovnatelné.
- **Právní status;** společnosti, které jsou v současné době neaktivní, v úpadku, rozpuštěné nebo v likvidaci byly vyloučeny.
- **Finanční účet;** pro zvýšení přesnosti finančních informací byly vybrány pouze společnosti s nekonsolidovanými účetními závěrkami.

Vyhledávání dle zadaných kritérií vedlo k identifikaci **1596 potenciálně srovnatelných společností**.

¹ NACE revize 2: Klasifikace ekonomických činností. Zohledňuje technologický vývoj a strukturální změny za období posledních 15 let. Od 18. prosince 2003 zakotveno v českém zákoně jako č. 486/2003 Sb. Aktualizováno sdělením č. 311/2005 Sb. (CZSO, 2015)

4.5 Analýza dat

V této fázi výzkumu byly přezkoumány krátké obchodní popisy uvedené v databázi k potenciálně 1596 srovnatelným společnostem. Během tohoto kroku procesu vyhledávání, byla stanovena další kritéria, aby se posoudila kompatibilita každé ze společností. Tato kritéria byla stanovena tak, aby se dosáhlo co nejvyšší možné úrovně srovnatelnosti. Společnosti byly odstraněny zejména pro jeden nebo více z následujících důvodů:

- **Potenciální mezipodnikové transakce:** Existence potenciálních mezipodnikových transakcí; např. společnost je ve vlastnictví majoritního akcionáře nebo má dceřině společnosti (společnosti byly vybrány jako nezávislé, pokud mají konsolidované účetní závěrky s dceřinými společnostmi zapojenými do podobných aktivit)
- **Nedostatečné finanční údaje:** Finanční údaje pro společnost nebyly k dispozici po dobu 3 nebo více let
- **Nesouvisející činnosti:** Společnost provádí činnosti, které nejsou spojené s činnostmi společnosti, která poskytuje podpůrné služby podnikového řízení
- **Nesouvisející průmysl:** Společnost je aktivní v jiném, nesouvisejícím typu průmyslu
- **Společnost je převážně ztrátová:** Společnost vykazuje ztráty způsobem, který naznačuje finančně slabý výkon podobný bankrotu, např. ztráty po několik let nebo výrazně klesající obrat
- **Nedostatečné informace o společnosti:** Není k dispozici dostatek informací o společnosti. Neexistuje žádný popis firmy.

Tato závěrečná přezkoumání vedla k souboru 13 srovnatelných společností. Funkce některých identifikovaných srovnatelných společností je pouze zčásti porovnatelná s poskytováním podpory řízení služeb, i tak výsledky budou poskytovat některé potřebné důkazy o tržním odstupu u společností poskytující podpůrné služby v oblasti řízení.

4.6 Finanční analýza

Pro vyhodnocení výkonnosti **srovnatelných společností** z předchozí analýzy v průběhu času byly použity finanční údaje z více let tak, aby byly brány v úvahu rozdíly v

obchodních či životních cyklech výrobku, a též kolísání na libovolném trhu za jedno období podnikových zisků. To poskytuje přesnější určení dlouhodobé výnosnosti daňového poplatníka a srovnatelných společností a současně zajistí odpovídající úroveň srovnatelnosti.

Ukazatel úrovně zisku

Ukazatel úrovně zisku se projevuje na celkových nákladech jako přírážka. Je definován jako provozní zisk děleno příjmy mínus provozní zisk.

Interkvartilní rozsah

Pro zvýšení spolehlivosti analýzy byl určen interkvartilní rozsah čisté přírážky na celkových nákladech srovnatelných společností. Interkvartilní řada eliminuje vliv odlehlých hodnot, jelikož eliminuje nejvyšší a nejnižší kvartily. Interkvartilní průměr je statistická míra centrální tendence.

Využití průměru

Finanční údaje vybraných společností byly použity k výpočtu váženého průměru čisté přírážky celkových nákladů jednotlivých srovnatelných společností.

Zhodnocení

Zhodnocení finančních údajů za sledované období u všech 13 srovnatelných společností vedlo k interkvartilní řadě průměrných přírážek na celkových nákladech v intervalu mezi 1,7 % až 7,8 % s mediánem 5,0 %. Tabulka č. 6: Výsledek interkvartilní řady průměrných přírážek (Vlastní zpracování)

<i>Měření</i>	<i>Přírážka na celkových nákladech</i>
<i>1.kvartil</i>	1,7 %
<i>Medián</i>	5.0 %
<i>3. kvartil</i>	7.8 %
Počet pozorování	13

4.7 Ekonomická analýza

Pro rentabilitu vlastního kapitálu (dále jen ROE) dceřiné společnosti bylo využito dle zásad principu tržního odstupu Capital Asset Pricing Modelu (dále jen CAPM). CAPM je model finančních aktiv, který předpokládá, že se v rovnováze ceny aktiv upraví tak, aby zajistily, že návratnost aktiv kompenzuje investorům riziko, které nelze eliminovat diverzifikací portfolia aktiv. Jinými slovy, teorie portfolia se snaží maximalizovat výnosy investorů a současně minimalizovat riziko vyplývající z jediného aktiva, a to přes diverzifikaci. CAPM se pokouší měřit potřebnou návratnost pro přijetí dalšího rizika, která nemůže být ošetřena další diverzifikací, s ohledem na odvětví a zvláštní rizika profilu společnosti. CAPM vzorec je definován v odstavci 4.4, Tabulka č. 4.

Vybrané parametry

Bezriziková úroková míra - R_f

Bezrizikovou úrokovou sazbu představují úroky, které by investor očekával z investice zcela bez rizika za dané časové období. Státní dluhopisy jsou obecně považovány za nejbezpečnější investici, kterou investor může na peněžním trhu provést.

Beta - β

Pro určení optimální hodnoty Beta je třeba brát v potaz hodnoty Beta srovnatelných veřejných obchodních společností za každý rok. Taková analýza vzájemné skupiny je běžná v případech, kdy se používá CAPM pro posouzení nákladů kapitálu nekvótovaného podniku nebo části podniku. Ve studii je použita databáze Damodaran k odhadu Beta maloobchodního a velkoobchodního indexu potravin vzhledem k širokému úhrnnému indexu trhu. Pákový efekt pro tento index dosahuje hodnoty 0,74.

Očekávané pojistné na trhu $R_m - R_f$

Tento parametr odráží rozdíl mezi očekávanou tržní mírou návratnosti a bezrizikovou výnosností. Ve studii je použito očekávané pojistné trhu, které počítá a zveřejňuje Morningstar Inc. (dále jen Morningstar). Morningstar je nezávislá investiční výzkumná společnost se sídlem v Chicagu, Illinois, USA, která každoročně zveřejňuje mezinárodní zprávu o rizikovém pojištění na trhu. Tato zpráva se měří jako rizikové pojistné vlastního

kapitálu v různých zemích v několika časových obdobích. Morningstar vypočítá pojistné na trhu odečtením průměrných výnosů příjmů na bezriziková aktiva z celkové návratnosti akciového trhu, které je měřeno ve stejném období jako bezrizikové aktivum.

Pro výpočet je použit prostý aritmetický průměr. Roční výnos je počítán dle dvou složek. Jakmile jsou tyto průměry vypočteny, průměrný výnos z příjmu z bezrizikového aktiva je odečten od z celkového výnosu na trhu k odhadnutí správného pojistného k danému riziku. Podle zprávy Morningstar činí složené pojistné pro Nizozemsko na sledované období 5,8 %. (Morningstar, 2015)

Aplikace míry návratnosti - CAPM

Při dosažení vybraných parametrů dle modelu MAS do vzorce CAPM, lze vypočítat následující míru návratnosti:

$$Re = 1.72 \% + 0.74 \times (5.8 \%) = 6\%$$

Vzorec č. 5: Míra návratnosti (Vlastní zpracování)

Na základě zvolených parametrů dosahuje očekávaná rentabilita vlastního kapitálu po zdanění výše 6 %

Pro účely výpočtu návratnosti vlastního kapitálu za rizika je zapotřebí určit míru výnosnosti před zdaněním. Za předpokladu, že nizozemská sazba daně dosahuje hodnot ve výši 25 % před zdaněním, lze návratnost vlastního kapitálu před zdaněním vypočítat takto:

$$Re = 6 \% / (1 - 25 \%) = 8 \%$$

Vzorec č. 6: Návratnost vlastního kapitálu po úpravě (Vlastní zpracování)

Výpočet hrubé marže

Aby byl naplněn jeden z hlavních cílů této práce byla použita aktuální data, která byla poskytnuta danou společností a která byla zároveň klíčová pro jednání, jichž se autorka účastnila. Výsledek hrubé marže určuje přírážku odpovídající kompenzacím za podpůrné služby a současně za ohrožení vlastního kapitálu. Pro výpočet hrubé marže byla použita kombinace dat o vyrovnání za podpůrné služby správy a návratnosti vlastního kapitálu za rizika. Výsledné hodnoty jsou zapsány v následující tabulce:

A	<i>Příjem</i>	5 857 920 Euro
B	<i>Vlastní kapitál</i>	2 928 960 Euro
C	<i>ROE</i>	8 %
D	<i>Minimální čistý příjem</i>	234 317 Euro
E	<i>Provozní náklady</i>	25 000 Euro
F	<i>Přirážka na celkových nákladech</i>	5 %
G	<i>Hrubý zisk spojený se službami řízení</i>	26 250 Euro
H	<i>Celkový hrubý zisk</i>	260 567 Euro
I	<i>Procento hrubého zisku z celkového příjmu</i> <i>– Hrubá marže</i>	4,4 %

Tabulka č. 7: Výsledné ekonomické ukazatele podniku (Vlastní zpracování)

4.8 Zhodnocení výsledků

Hlavním cílem praktické části bylo posoudit relevantnost aplikace dané metody na určení transferové ceny při zachování pravidel tržního odstupu. Nejprve byla provedena komparace metod za použití kritérií, které byly pro danou studii nejvhodnější. Dále byla provedena analýza samotného podniku, která poskytla základní data o společnosti, následovala funkční analýza, kde byly objasněny obchodní vztahy mezi společnostmi.

Jelikož k rozboru byly k dispozici pouze interní údaje o transakcích mezi společnostmi, výběr byl zúžen pouze na metody tradiční. Ze zbylých metod bylo nadále zapotřebí pracovat s těmi, které nejvíce odpovídaly kompenzacím rizik a interních nákladů pro sledovanou MAS. Na základě metodiky dle České legislativy, byla pro stanovení marže za podpůrné služby použita metoda COST+. Zásadní byla analýza rizik, určující faktory, které nejlépe vymezují základ pro výpočet samotné transferové ceny. Pro výpočet transferové ceny, která by vystihovala kompenzaci za podpůrné služby, byla využita tradiční metoda srovnatelné ceny CUP, a to díky dobré dostupnosti dat o srovnatelných společnostech.

Ke studii byla použita databáze AMADEUS, která rozděluje podniky dle NACE a dalších omezujících kritérií. S pomocí finanční analýzy a využití interkvartilního rozdělení byl vymezen rozptyl hrubé marže. Dále byla určena cena za druhý náklad, který MAS náleží, a to je kompenzace za ohrožení vlastního kapitálu. K výpočtu bylo využito ekonomické analýzy a pomocí vzorce návratnosti vlastního kapitálu a následnému výpočtu hrubé marže ze skutečných hodnot, dané společností, bylo dosaženo skutečné hodnoty, kterou firma uvádí, jako přidanou hodnotu při transakcích mezi sebou samými při zachování pravidel tržního odstupu. Při porovnání transferové ceny nejrelevantnějších společností na trhu (medián 5,0%) a společnosti zkoumané (4,4%) bylo zjištěno, že firma se drží trendu a postupuje tak tedy se směrnicemi OECD.

5 ZÁVĚR

V první části práce byla shrnuta teoretická podstata problematiky určování transferových cen mezi společnostmi a byly vysvětleny základní pojmy, které se vážou k dané problematice. Dále byla popsána organizace OECD a její směrnice, podle kterých se určování převodních cen řídí, a to především princip tržního odstupu. Popsány také byly nejběžnější metody určování transferových cen a na základě jejich vlastností byly vybrány takové, o nichž lze předpokládat, že jsou relevantní, v daném případě.

V praktické části bylo postupováno dle vědomostí nabytých v teoretické části. Zejména pak se zaměřením na hlavní cíl, posoudit relevantnost aplikace dané metody na určení transferové ceny při zachování pravidel tržního odstupu. Nejdříve byla provedena analýza samotného podniku, která poskytla základní data o společnosti, dále pak analýza funkční, kde byly objasněny majetkové poměry a vztahy transakčních poměrů mezi společnostmi. Z důvodu toho, že tento rozbor poskytl dostatek informací o interních poměrech mezi MS a MAS, byl výběr metod, na základě jejich vlastností popsaných v teoretické části, zúžen na tradiční transakční metody. Z těchto metod bylo nutné pracovat s tou, která je nejlépe použitelná s analytickými metodami použitými k určení cen transakcí, odpovídajících kompenzacím interních nákladů a rizik konkrétních pro MAS.

Dle metodiky OECD bylo postupováno od nejjednodušších metod po metody složitější. Pro určení přírážky za podpůrné služby, byla vzhledem k jejímu charakteru použita metoda COST+. Klíčová pak byla analýza rizik, kde byly určené faktory, které nejlépe vymezují základ pro výpočet samotné transferové ceny. Pro výpočet nezávislé ceny, která nejlépe vystihovala kompenzaci za podpůrné služby, byla využita tradiční metoda srovnatelné ceny, a to díky dobré dostupnosti dat o podobných společnostech.

K výzkumu byla použita databáze AMADEUS, která nabízí možnost vyhledávat podniky dle rozdělení NACE a dalších omezujících kritérií, které byly použity v praktické části. Pomocí této databáze byl vygenerován základní soubor, následně pak s pomocí dalších zvolených kritérií, se tento soubor zúžil na 13 prakticky shodných podniků. S pomocí finanční analýzy a využití interkvartilního rozdělení byl vymezen rozptyl, ve kterém se hrubá přírážka nejčastěji vyskytuje. Dále byla určena cena za druhý náklad, který MAS vyvstává, a to je kompenzace za ohrožení vlastního kapitálu. K jeho výpočtu bylo využito

ekonomické analýzy a pomocí vzorce návratnosti vlastního kapitálu a následnému výpočtu hrubé marže ze skutečných hodnot dané společnosti, bylo dosaženo skutečné hodnoty, kterou firma uvádí, jako přidanou hodnotu při transakcích mezi sebou samými při zachování pravidel tržního odstupu. Při porovnání transferové ceny nejrelevantnějších společností na trhu (medián 5,0%) a společnosti zkoumané (4,4%) bylo zjištěno, že firma se drží trendu a postupuje tak tedy se směrnicemi OECD.

Metody Kritéria	Tradiční metody			Ziskové metody	
	Nezávislé srovnatelné ceny	Ceny při opětovném prodeji	Nákladů a přirážky	Metoda rozdělení zisku	Transakční metoda čistého rozpětí
Směrnice OECD o transferových cenách	<i>splňuje</i>	<i>splňuje</i>	<i>splňuje</i>	<i>splňuje</i>	<i>splňuje</i>
Informace o srovnatelných společnostech	<i>k dispozici</i>	<i>k dispozici</i>	<i>k dispozici</i>	<i>k dispozici</i>	<i>k dispozici</i>
Informace o interních transakcích	<i>k dispozici</i>	<i>K dispozici</i>	<i>k dispozici</i>	<i>k dispozici</i>	<i>K dispozici</i>
Informace o externích transakcích	<i>Nejsou třeba</i>	<i>Nejsou třeba</i>	<i>Nejsou třeba</i>	<i>Nejsou k dispozici</i>	<i>Nejsou k dispozici</i>
Časové rozmezí	<i>Pro dlouhé období</i>	<i>Pro krátké období</i>	<i>Pro dlouhé období</i>	<i>Nerelevantní</i>	<i>Nerelevantní</i>
Jedinečná přidaná hodnota	<i>Není třeba</i>	<i>Není třeba</i>	<i>Není třeba</i>	<i>Není třeba</i>	<i>Není k dispozici</i>
Spolehlivost	<i>Vysoká</i>	<i>Nižší (při výskytu extrémů)</i>	<i>Vysoká</i>	<i>Nízká</i>	<i>Nízká</i>
Zhodnocení relevantnosti	<i>Relevantní</i>	<i>Nerelevantní</i>	<i>Relevantní</i>	<i>Nerelevantní</i>	<i>Nerelevantní</i>

Tabulka č. 8: Komparační tabulka pro určení relevantnosti aplikace metod ke stanovení transferových cen s výstupem

Z tabulky vyplývá, že použití metod ziskových pro určení transferové ceny je nerelevantní z hlediska nedostupnosti informací o externích transakcích a jejich nízké spolehlivosti. Ze zbylé skupiny metod tradičních, podmínky splňovala pouze *metoda* ceny po *opětovném prodeji*. Tato metoda se používá pro případy s vysokým výskytem extrému a je navíc vhodná spíše pro krátké období, a to díky této charakteristice. Po zhodnocení výsledků komparace tedy vyplývá, že největší relevanci bude mít aplikace *metod nezávislé srovnatelné ceny* a *metody nákladů a přirážky*. Tyto dvě metody byly následně použity na konkrétních datech, aby byla zajištěna jejich validita.

V druhé části případu byly metody aplikovány na modelovou situaci mezi sledovanou MS a MAS. Vzhledem k provedeným analýzám; (analýza podniku, analýza rizik, funkční analýza, ekonomická a finanční analýza), byly nalezeny rozhodující faktory kompenzací a rizik MAS. Po porovnání s běžnou převodní cenou v obdobných případech, a to při dodržování principu tržního odstupu podle směrnic OECD o transferových cenách, respektive dle Českého zákona, lze hodnotu transferové ceny zjištěnou v této studii označit za optimální. To spolu se splněním předpokladů spolehlivosti a použitelnosti umožňuje aplikaci vybraných metod při nastavování cen interních transakcí ve sledované společnosti tedy považovat za zcela relevantní. Aplikace vybraných metod ověřila relevantnost jejich výběru.

6 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Monografie:

DVOŘÁČEK, Jiří, TYLL, Ladislav. *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2010, 183 s. ISBN 978-80-74000102.

MACHOŇ, Ladislav. *Nadnárodní společnosti a jejich transferové ceny*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999, 95 s. ISBN 8070797304.

KRANECOVÁ, Jana. *Transfer pricing v podmínkách České republiky*. Vyd.1. Editor Radovan Dávid, David Sehnálek, Jiří Valdhans. Dny práva – 2010 – days of Law, 4. Ročník mezinárodní konference pořádané Právnickou fakultou Masarykovi univerzity. The conference proceedings. Brno: Masarykova univerzita, 2010. S. 451-464, 14 s. ISBN 9788021053052

RYLOVÁ, Zuzana. *Mezinárodní dvojí zdanění 2009*. Vyd. 3. Olomouc: Anag 2009. 254 s. ISBN 9788072635115

Modelová smlouva o zamezení dvojího zdanění příjmů a majetku: stručná verze: 17. července 2008. Vyd. 1. české. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 431 s. ISBN 9788073574802

Legislativní dokumenty

Daně z příjmů 2013: zákon o daních z příjmů a zákon o rezervách, pokyn D-300 k uplatňování daně z příjmů, vyhlášky, pokyny a sdělení MF, přehled smluv o zamezení dvojího zdanění : podle stavu k 7.1.2013 Ostrava: Sagit, [2012]. ISBN 978-80-7208-953-6

Pokyn D – 332: *Sdělení Ministerstva financí k uplatňování mezinárodních standardů při zdaňování transakcí mezi sdruženými podniky – převodní ceny*. Praha: Ministerstvo financí, 2010

Pokyn D - 333: *Sdělení Ministerstva financí k závaznému posouzení způsobu, jakým byla vytvořena cena sjednáváná mezi spojenými osobami*. Praha: Ministerstvo financí, 2010

Pokyn D – 334: *Sdělení Ministerstva financí k rozsahu dokumentace způsobu tvorby cen mezi spojenými osobami*. Praha: Ministerstvo financí, 2010

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů.

Elektronické dokumenty:

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)* [online]. 2015 [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_%28cz_nace%29

INVESTOPEDIA. *CAPM* [online]. 2015 [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://www.investopedia.com/terms/c/capm.asp>

SOLILOVÁ, Veronika, BÍLKOVÁ, Vendula, VRTALOVÁ, Jana 2009. *Metody určení převodních cen. PEF MZLU v Brně*. Dostupné z : http://kvf.vse.cz/wp-content/uploads/2010/06/1239810650_sb_solilovabilkovavrtalova.pdf

MORNINGSTAR. 2015. *Independent Investment Research* [online]. [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://www.morningstar.com/>

OECD. *About the OECD* [online]. 2015 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/about/>

SATO, Alexej. 2012. Převodní (transferové) ceny v mezinárodním obchodě. *Projekt číslo mF/13/2012, VŠE v Praze*. [online]. [cit. 2015-03-14]. Dostupné z <http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCAQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.vse.cz%2Fpolek%2Fdownload.php%3Fjnl%3Deam%26pdf%3D180.pdf&ei=yloEVcDnK8vSale6guAP&usg=AFQjCNEeZPsDm95VSseOhwNVH33RQWFhOw&bvm=bv.88198703,d.d2s>

WORLDMETERS. *Světová populace* [online]. [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://www.worldometers.info/cz/>

DATABÁZE AMADEUS. Bureau van Dijk. 2015. *Company information and business intelligence* [online]. [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://www.bvdinfo.com/en-gb/our-products/company-information>